

www.ketab.ir

حکیم سوادانه

شرح حال، مصاحبه، پرسش و پاسخ و اجازات

علامه محمد رضا حکیمی

حبیب الله سلمان آرائی

حکیم جاودانه

حبیب الله سلمانی آرانی

انتشارات دلیل ما

چاپ اول: تابستان ۱۴۰۱

تیراژ: ۱۵۰۰ نسخه

چاپ: عمران

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۲-۳۰۹-۰

تلفن و نمابر: ۳۷۷۴۴۹۸۸ - ۳۷۷۳۳۴۱۳ (تلفن: ۹۸۲۵+)

دفتر مرکزی: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه ششم، واحد ۶۱۲ و ۶۱۳

ارتباط با ما: Info@dalilema.ir | www.dalilema.ir (خرید آنلاین)

۵۱۰

مراکز پخش

قم. خیابان معلم. مجتمع ناشران. طبقه همکف واحد ۹ | تلفن: ۳۷۷۴۴۹۸۸ و ۳۷۷۳۳۴۱۳

قم. خیابان صفائیه. روبروی کوچه ۳۸. پلاک ۷۵۱ | تلفن: ۳۷۷۳۷۰۱۱ و ۳۷۷۳۷۰۰۱

تهران. خیابان انقلاب. خیابان فخررازی. نبش بن بست ری. پلاک ۶۱ | تلفن: ۶۶۴۶۴۱۴۱

مشهد. چهارراه شهداء. ضلع شمالی باغ نادری. کوچه شهید خوراکیان. مجتمع گنجینه کتاب. طبقه اول | تلفن: ۳۲۲۳۷۱۱۳-۵

انتشارات دلیل ما

www.dalilema.ir

مرکز نشر و پخش کتب معارف اهل بیت (ع)

۹ سال ناشر نمونه و برگزیده کشوری

با تولید بیش از ۱۰۰۰ عنوان کتاب

سرشناسه: سلمانی آرانی، حبیب الله، ۱۳۳۱-
عنوان و نام پدیدآور: حکیم جاودانه: شرح حال، مصاحبه، پرسش و پاسخ و اجازات
استاد محمدرضا حکیمی / حبیب الله سلمانی آرانی.
مشخصات نشر: تهران: دلیل ما، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری: ۱۷۶ ص.
شابک: 978 - 600 - 442 - 309 - 0
وضعیت فهرست نویسی: فیا
عنوان دیگر: شرح حال، مصاحبه، پرسش و پاسخ و اجازات استاد محمدرضا حکیمی
موضوع: حکیمی، محمدرضا، ۱۳۱۴ - ۱۴۰۰.
موضوع: Hakimi, Mohammad Reza, 1935 - 2021
موضوع: مجتهدان و علما -- ایران -- مشهد -- سرگذشتنامه
موضوع: Ulama -- Iran -- Mashhad -- Biography
رده بندی کنگره: BP ۵۵ / ۳
شماره رده دیویی: ۲۹۷ / ۹۹۸
شماره کاتالانسی ملی: ۸۹۴۰۲۷۶

فهرست

۷	یادداشت
۱۱	مقدمه مولف
بخش اول: چشمه سار حکمت	
۱۳	اشاره
۱۳	ولادت و خاندان
۱۴	تحصیلات و استادان
۱۷	احساس تکلیف
۱۸	پیشتاز نهضت
۲۰	ره آوردهای فکری
۲۲	در عرصه قلم
۲۴	آثار ماندگار
۲۴	الف: کتابهای منتشر شده
۲۷	ب: کتاب های منتشر نشده
۲۷	ج: مقالات (که برخی از آنها در کتابهای دیگر چاپ شده است)
۲۸	د: تعلیقات
۲۹	ه: نامه

۲۹.....	و: جزوات برگرفته شده از آثار
۳۰.....	ز: مقدمه ها
۳۲.....	شعر و ادب
۳۵.....	مکتب تفکیک
۳۷.....	سخنی با اهل قلم
۳۸.....	پیوند با آفتاب
۴۰.....	اُسوه ها در تلاش برای اُسوه جویان
۴۱.....	سید جمال الدین اسدآبادی
۴۱.....	شیخ مجتبی قزوینی
۴۲.....	استاد محمد تقی شریعی
۴۲.....	شهید مرتضی مطهری
۴۳.....	دکتر علی شریعتی
۴۴.....	شهید نواب صفوی
۴۵.....	علامه محمد تقی جعفری
۴۵.....	توصیه به جوانان
۴۹.....	ویژگی های استاد
۵۰.....	وفات
۵۳.....	بخش دوم: مصاحبه
۱۳۱.....	بخش سوم: پرسش و پاسخ
۱۴۵.....	بخش چهارم: اجازات روایی

یادداشت

زیستن یا به دیگر سخن، چگونه زیستن در جهان معاصر برای انسان به جستاری پیچیده تبدیل شده است. دگرگونی‌های گسترده فناورانه، پیچیده شدن ارتباطات انسانی، پیچیدگی ارزش‌های مادی و ابزاری و مواردی از این دست موجب شده، تا گذرگاه راستینی که انسان را به سعادت راهنمایی می‌کند؛ در غبار پنهان شود.

در چنین شرایطی که انسان امروزی با بحران هویت، از خودیگانگی و گمگشتگی معنایی روبرو است بیش از هر زمان دیگر نیازمند دسترسی به منابع و بن‌مایه‌هایی است که او را از این حیرت‌رهای بخشند.

کلام الهی که در چارچوب قرآن کریم نمود یافته است در کنار سیره و سخنان پیامبر اسلام (ص) و ائمه معصومین علیهم‌السلام که در محمل روایات گوناگون به دست ما رسیده است، برجسته‌ترین منابع و زمینه معرفتی و شناخت برای جهت بخشیدن به زندگی انسان و راهبری او به سوی کمال هستند. هرچند بایسته است این آبشخورهای ژرف معنوی و معنایی در چارچوب نیاز انسان امروزی طبقه‌بندی گردیده و با ادبیات قابل درک او فراوری گردد. چنانچه بتوان این آموزه‌های بنیادین

و اصل را در شکل‌هایی هماهنگ با وضعیت انسان در اختیار او قرار داد می‌توان به اصلاح مسیر او و بازگشت به خویشتن فطری او امیدوار بود.

مرحوم علامه محمد رضا حکیمی و برادرانش مرحوم استاد علی حکیمی و استاد محمد حکیمی همه عمر خویش را به بازخوانی منابع معرفتی دینی اختصاص دادند تا با جست‌وجو و کنکاش در آن‌ها و فراوری و تدوین آثاری گوناگون، زمینه‌ای برای تحول در زندگی انسان فراهم آورند.

مؤسسه الحیات به عنوان مرجع رسمی انتشار آثار این سه برادر، همیت خویش را بر نشر مجموعه آثار نگاشته شده توسط این اساتید گذاشته و کوشش می‌کند تا این مجموعه‌ها در سریع‌ترین و آسان‌ترین شیوه ممکن در اختیار مخاطبان قرار گیرد.

امید است تا با انتشار و در دسترس قرار گرفتن این آثار زمینه ترویج معارف ناب اسلامی و هدایت جامعه دینی فراهم گردد.

مؤسسه فرهنگی هنری الحیاة

مرکز نشر آثار علامه محمد رضا حکیمی